

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

анотований бібліографічний список

2020. – Вип. 5 (11 - 20 лютого). – 7 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Городня Н. Принцип національного самовизначення у формуванні нового світового порядку після великої війни** / Наталія Городня // Іст. і політол. дослідж. – 2019. – № 1. — С. 92-100. Проаналізовано концепцію «національного самовизначення», сформульовану на завершальному етапі світової війни і зроблено висновок, що центральним принципом мирної програми Вудро Вільсона було самоуправління народів на основі ліберальної демократії, а не самовизначення націй за етнічною ознакою. Принцип національного самовизначення не був чітко сформульований, що спричинило різні його інтерпретації. Великі держави використовували їх для досягнення своїх політичних цілей. Текст: <http://jhpr.donnu.edu.ua/article/view/6453/6484>

2. **Кресін О. В. Міжнародно-правове регулювання миротворчої діяльності ООН** / О. В. Кресін // Прав. держава : щорічник наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ, 2019. – Вип. 30 : до 70-річчя Ін-ту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України 1949 - 2019. – С. 383-392. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп13509-30.** Проаналізовано міжнародно-правові аспекти миротворчості ООН й насамперед статутні засади її здійснення. Здійснено класифікацію видів нормативних актів, що регулюють миротворчу діяльність ООН. Уточнено правові механізми миротворчості на основі використання документів Секретаріату ООН. Текст: <http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava.-vipusk-30- 2019 .pdf>

3. **Правові засади діяльності правоохоронних органів** : до 45-річчя Слідчо-криміналіст. ін-ту : зб. наук. ст., тез доп. та повідомл. за

матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф., (5 - 6 груд. 2019 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого (Україна, м. Харків) [та ін. ; упоряд.: Ю. В. Мех ; редкол.: Ю. П. Битяк (голов. ред.) та ін.]. — Харків : Друкарня Мадрид, 2019. — 438 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: B77567** *Зі змісту: До питання ефективності ООН у вирішенні міжнародних конфліктів / Т. Р. Дзундза. — С. 189-190; Україна – НАТО: сучасний стан та перспективи взаємовідносин / К. І. Пашкова. — С. 297-298.*

4. **Проценко І. М. Міжнародно правова характеристика механізмів мирного вирішення спорів у рамках ОБСЄ** / І. М. Проценко // Держава і право. Серія : Юрид. і політ. науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — Київ, 2019. — Вип. 85. — С. 191-202. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14476-85(юрид. і політ. науки).** *Проаналізовано основні механізми ОБСЄ з мирного вирішення міжнародних спорів, а саме: Валлеттський механізм, Комісія ОБСЄ з примирення, Суд з примирення і арбітражу та Директивне примирення. Основну увагу приділено змісту цих механізмів та порядку їх реалізації. Розглянуто недоліки, що зумовленість невикористання зазначених механізмів державами-членами ОБСЄ.*

5. **Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього** : зб. матеріалів XXI Всеукр. наук. конф. викладачів, молодих науковців і студентів. (м. Харків, 4 груд. 2019 р.) / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Харків. асоц. політологів ; [редкол.: А. П. Гетьман та ін.]. — Харків : Право, 2019. — 469 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A803687.** *Зі змісту: Інформаційні війни як головний тренд сучасних міжнародних конфліктів / Ю. А. Рижкова. — С. 315-317.*

6. **Фісанов В. Ліберальний міжнародний порядок: «реалії» втілення та концептуальне бачення** / Володимир Фісанов // Часопис екон. реформ. — 2019. — № 4. — С. 23-28. *Зазначено, що сьогодні міжнародні ліберальні практики дали збій, і в умовах мультиполярності —*

за підйому Китаю й за подальшої суверенізації Росії, а також американських союзників – Британії і деяких держав Центральної Європи, лише нові геополітичні домовленості провідних держав зможуть захистити світ від загрози воєн і конфліктів. У середньостроковій перспективі можливий довготривалий переговорний процес, наслідком якого, мабуть, стане досягнення нового ліберально-консервативного глобального консенсусу. Текст: <http://jhpr.donnu.edu.ua/article/view/6445/6476>

7. **Швед В. Сучасна геополітика Близького Сходу у контексті змін світового порядку** / В'ячеслав Швед // Іст. і політол. дослідж. - 2019. - № 1. — С. 55-59. Проаналізовано сучасний геополітичний баланс у Близькосхідному регіоні. Головними чинниками формування його нового ландшафту є зміна моделі присутності в регіоні Сполучених Штатів, геополітичне суперництво між глобальними та регіональними центрами сили – США, Росією, Іраном, Туреччиною, Саудівською Аравією та Ізраїлем, що призводить до нового водорозділу між регіональними акторами і до створення нових альянсів і блоків. Проявом такої зміни ролі США у Близькосхідному регіоні стало рішення Д. Трампа про вихід американських військ із Сирії, що матиме серйозні геополітичні наслідки. Текст: <http://jhpr.donnu.edu.ua/article/view/6449/6480>

8. **Mieliekiestsev K. Polish-ukrainian partnership and Ukraine's NATO aspirations: regional and international cooperation after the Orange revolution = Польсько-українське партнерство та аспірації України стосовно НАТО: регіональне та міжнародне співробітництво після Помаранчевої революції** / Kyrylo Mieliekiestsev // Іст. і політол. дослідж. – 2019. – № 1. — С. 201-210. Дослідження показує, як польсько-українські відносини стали каталізатором внутрішньої української політичної підтримки співпраці Україна–НАТО; польські урядовці допомагали своїм українським колегам у здійсненні реформ, а також у втіленні життя окремих частин політики НАТО в Україні. Ці тенденції подібні до польської «адвокації» щодо інтеграції України до ЄС, але вони

мають значні відмінності у ширшому колі учасників міжнародних відносин у процесах атлантичної інтеграції. Реалізацію реформ можна розглядати як «домашнє завдання» України перед офіційним приєднанням до лав НАТО. Проте ці позитивні зрушення зіткнулися з проблемами геополітичної ситуації в Україні після 2014 р., а також внутрішніми політичними питаннями. Вивчаючи архівні документи обласних адміністрацій, можна побачити польську підтримку в реалізації пронатовської політики і на регіональному рівні, так і по всій країні загалом. Текст: <http://jhpr.donnu.edu.ua/article/view/6466/6497>

Статті з періодичних видань

9. **Магда Е. Лабиринт для Президента** / Евгений Магда // Корреспондент. — 2020. — № 3 (14 февр.). — С. 12. Директор Інституту світової політики Євген Магда проаналізує останні політичні події січня – початку лютого. Він, зокрема, зазначив, що у перші тижні 2020 року світ спостерігав низку не пов'язаних із собою, на перший погляд, подій, які продемонстрували слабкість України у зовнішній політиці. Євген Магда наголосив, що наші союзники і вороги неодмінно скористуються отриманими знаннями у своїх інтересах, і що це і є Realpolitik. У цьому контексті він дав оцінку візиту до Києва держсекретаря США Майка Помпео, взаємовідносинам України із Німеччиною та Францією, візиту Президента України Володимира Зеленського до Риму та його аудієнції у Папи Римського Франциска, а також впевненим спробам Москви нав'язати офіційному Києву формат вигідного для себе діалогу тощо. Текст: <https://blogs.korrespondent.net/blog/politics/4192816/>

10. **Мюнхен: Конфлікт в Україні – загроза для безпеки в євроатлантичному регіоні** // Голос України. — 2020. — 15 лют. (№ 30). — [Електронні дані]. Йдеться про 56-ту Мюнхенську конференцію з питань безпеки, яка присвячена темам конфліктів і роззброєння, питанням клімату та охорони здоров'я. В оприлюдненій заяві Мюнхенської конференції зазначено, що "конфлікт в Україні та навколо

неї є трагедією для всіх, хто постраждав від насильства”. Наголошено, що для припинення збройного конфлікту на Донбасі, покращання перспектив конструктивного діалогу між Україною та Росією, включаючи питання Криму та покращання євроатлантичної безпеки загалом, політичне рішення має вирішальне значення. Автори заяви позитивно оцінили результати саміту у Парижі в нормандському форматі та відзначили, що ”віконце можливостей, яке відкрилося, не можна втрачати”. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/327742>

11. **Писанська Н. Важливий пункт європейської безпеки /** Наталія Писанська // Голос України. — 2020. — 18 лют. (№ 31). — [Електронні дані]. Йдеться про 56-ту конференцію з безпеки в Мюнхені, головними темами якої стали питання вироблення єдиної стратегії західних країн щодо глобальної безпеки, поточні кризи в світі та Європі, а також перспективи співробітництва країн Європейського Союзу (ЄС) у військовій сфері. Особливу увагу було приділено кризовому менеджменту в умовах значної кількості криз у світі, зокрема в Україні. Заступник Генерального секретаря НАТО Мірче Джоане зазначив, що ситуація в Україні, в тому числі і навколо незаконної анексії Росією Кримського півострова, виходить за межі самої України та є викликом для міжнародної безпеки. У своєму виступі на конференції Президент України Володимир Зеленський проінформував про реалізацію Мінських домовленостей та повідомив про намір провести в жовтні місцеві вибори на всій території України, у тому числі в так званих ”ДНР/ЛНР”, за українським законодавством і лише за умови припинення вогню. Порушивши тему анексованого Криму, глава Української держави закликав США обговорити це питання з Росією. В ухваленій на конференції заяві наголошено, що ”конфлікт в Україні і навколо неї – це трагедія для всіх, хто постраждав від насилля”, та акцентовано, що ”політичне рішення має ключове значення для припинення збройного конфлікту на Донбасі, забезпечення перспектив конструктивного діалогу

між Україною та Росією, включаючи питання Криму, і поліпшення євроатлантичної ситуації загалом”.

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/327808>

12. **Поміркованість Європи та історична амнезія** // Уряд. кур’єр. — 2020. — 18 лют. (№ 31). — С. 1-2. *Йдеться про участь Президента України Володимира Зеленського в міжнародній конференції з питань безпеки в Мюнхені. Під час виступу на конференції Володимир Зеленський проінформував про свій план щодо врегулювання ситуації на Донбасі, зокрема повідомив, що одним із кроків до діалогу може бути створення громадської платформи ”Мир Донбасу”, до якої слід залучати жителів тимчасово окупованих територій і тих, хто був змушений виїхати в зв’язку з бойовими діями. Коментуючи питання проведення місцевих виборів, глава Української держави наголосив, що вони мають відбутися лише за українським законодавством та за умови контролю за кордоном. Під час Українського ланчу в Мюнхені Президент України нагадав про фонд світового рівня для відновлення інфраструктури Донбасу, до пріоритетів якого належать великі інфраструктурні проекти, робота з місцевим бізнесом та його доступне кредитування, турбота про найменш захищені верстви населення, подолання наслідків війни з фокусом на молодь, жінок, дітей і ветеранів. Зазначено, що вперше такий фонд адмініструють спільно Світовий банк, Офіс Президента й уряд України. У Мюнхені Володимир Зеленський провів низку важливих зустрічей: з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом, делегацією Конгресу США на чолі із сенатором Джеймсом Інхофом, директором-розпорядником Міжнародного валютного фонду (МВФ) Крісталіною Георгієвою та Прем’єр-міністром Баварії Маркусом Зьодером.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/pomirkovanist-yevropi-ta-istorichna-amneziya/>

13. **Про миротворчий контингент говоритимуть на Генасамблеї ООН** // Голос України. — 2020. — 19 лют. (№ 32). — [Електронні дані]. *Йдеться про виступ міністра закордонних справ*

України Вадима Пристайка в ефірі програми "Свобода слова" на ICTV, під час якого він прокоментував проблему врегулювання ситуації на Донбасі. Зокрема, урядовець прокоментував можливість введення миротворчого контингенту на Донбас та повідомив, що під час наступної зустрічі "нормандської четвірки" пріоритетним буде питання контролю над україно-російським кордоном.

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/327870>

14. **Федянін В. Урок "партнерства" від Кремля / Віталій Федянін** // Дзеркало тижня. — 2020. — 8 – 14 лют. (№ 1281). — [Електронні дані]. *Йдеться про те, що в сирійській провінції Ідліб розпочалася нова фаза протистояння між Туреччиною та Росією. Зазначено, що стратегія Туреччини, яка полягала в реалізації інтересів у Сирії з допомогою домовленостей із Росією, уже в зародку мала мінімальні шанси на успіх.* Текст: <https://dt.ua/international/urok-partnerstva-vid-kremlya-338590.html>

15. **Харченко О. "Війна в Європі – це загроза для всіх нас" / Ольга Харченко** // День. — 2020. — 14 - 15 лют. (№ 27/28). — С. 6. *Висвітлено інформацію, що під час дводенної зустрічі у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі, яка завершилася 13 лютого, міністри оборони країн-членів Альянсу велику увагу звернули на ситуацію в Іраку та Афганістані, а також на виклик, що виник у зв'язку з нарощуванням Росією ракетної потужності. Вони розглянули, що ще може зробити НАТО, для сприяння стабільності та безпеці на Близькому Сході та в Північній Африці, а також збалансовано відповісти на загрозу з боку Російської Федерації.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/viyna-v-yevropi-ce-zagroza-dlya-vsih-nas>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 лютого 2020 р.**